

освіта виступає частиною більш складного соціального процесу – соціалізації; в Україні в останнє десятиріччя ситуація з правовою освітою поступово покращується, особливо, помітним є розширення доступу до різноманітної правової інформації; найбільш перспективними шляхами розбудови правової освіти в Україні є підвищення ефективності роботи державних органів для створення умов первинної правової соціалізації та залучення невикористаного поки що потенціалу неурядових організацій, співробітництво з якими в даній сфері, на нашу думку, доцільно врегулювати відповідними нормативно-правовими актами.

Список використаної літератури:

1. Arbuijs E. (2014). Civic Education in Europe: Pedagogic Challenge versus Social Reality [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Mind, 4, 226-232. <http://dx.doi.org/10.4236/sm.2014.43023>
2. Council of Europe (2012). La educaciyn para la ciudadanna en Europa. Bruselas: Agencia Ejecutiva en el bmbito Educativo Audiovisual y Cultural. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice/documents/thematic_reports/139ES.pdf
3. Національна програма правової освіти населення [Електронний ресурс] / Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/992/2001>
4. Боруленков Ю. П. Методология юридического познания / Ю. П. Боруленков // Юридическая наука и правоохранительная практика. – 2013. – № 1 (23). – С. 13-19.

НЕКІТ К. Г.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ДОМЕННИХ ІМЕН ТА ТОВАРНИХ ЗНАКІВ

З поширенням ІТ-відносин все більш актуальними стають питання розмежування об'єктів права інтелектуальної власності, які створюються та використовуються в ході їх здійснення. Одною з найактуальніших правових проблем у сфері ІТ-відносин є проблема визначення правової природи та забезпечення належного правового регулювання доменних імен, які сьогодні не мають чіткого визначення, правил реєстрації та захисту, у зв'язку з чим доволі часто доменні імена намагаються реєструвати та захищати як торговельні марки. Разом із тим, останнім часом все частіше виникають дискусії про необхідність розмежування товарних знаків та доменних імен, оскільки останні мають відмінну правову

природу та потребують врахування їх специфіки в ході правового регулювання.

Доменне ім'я має багато спільного із засобами індивідуалізації, оскільки дозволяє індивідуалізувати ресурс в Інтернеті і навіть стати брендом. Проте, доменне ім'я володіє якістю, що є невластивою для товарних знаків або фірмових найменувань — це адресна складова доменного імені. Більш того, адресація в Інтернеті є основною функцією доменного імені. Тому реєстрація «гарного» доменного імені сама по собі дає переваги його володільцю, оскільки дозволяє створити не лише віртуальний бренд, але й дістати можливість для його просування в Інтернеті. Доменне ім'я володіє всіма ознаками обігоздатності:

- 1) кожне доменне ім'я є унікальним;
- 2) права на кожне доменне ім'я є винятковими і належать володільцю (адміністратору) доменного імені;
- 3) право на доменне ім'я є відчужуваним, тобто може бути передане від однієї особи іншій;
- 4) доменне ім'я має певну цінність, тобто має ринкову вартість [1].

Комбінація літер, що складають доменне ім'я, як зазначалось, доволі часто сьогодні захищається за допомогою реєстрації доменного імені як торговельної марки, під якою згідно зі ст. 492 ЦК України розуміється будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою, від товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів. З цим навіть пов'язане таке явище, як кіберсквоттінг або кіберпіратство (cybersquatting или subeprigasy) — реєстрація доменних імен, які співпадають чи мають схожість із засобами індивідуалізації юридичних і фізичних осіб з метою їх подальшого перепродажу законним володільцям цих засобів індивідуалізації або використання для інших цілей. Наприклад, у якості доменних імен кіберсквоттерами були зареєстровані такі відомі товарні знаки, як «Christian Dior» (доменні імена christiandiorcosmetics.com, christiandiorfashions.com, diorcosmetics.com, diorfashions.com), «Microsoft» (доменні імена microsoft.org, microsoft.com), «Alaska Airlines» (доменне ім'я alaskaairlines.org) та інші [2].

Однак слід звернути увагу на той факт, що за своєю правовою природою доменне ім'я відрізняється від торговельної марки. Відмінності між доменним іменем та товарним знаком зводяться до того, що товарні знаки мають територіальні межі дії та реєструються стосовно певної групи товарів чи послуг, тоді як доменні імена по суті екстериторіальні, тобто мають силу незалежно від країни, у якій вони були зареєстровані, і жодним чином не обмежують володільця доменного імені у здійсненні своєї діяльності [2]. Отже, головним завданням товарного знака є ідентифікація виробника певного товару чи послуги, тоді як доменне ім'я не призначене для орієнтування споживача на ринку

товарів та послуг. Сьогодні товарні знаки в доменних іменах широко використовуються для створення у споживачів асоціативного зв'язку між діяльністю фірми та її сайтом в Інтернеті [3]. Також говорячи про відмінності між торгівельною маркою (товарним знаком) та доменним ім'ям, слід зазначити, що на відміну від товарних знаків, якими можуть бути будь-які позначення чи комбінація позначень, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори та комбінації кольорів, а також будь-яка комбінація таких позначень (ст. 5 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг»), у якості доменних імен можуть використовуватися лише алфавітно-цифрові послідовності символів довжиною не більше 63 символів (див., зокрема, Регламент реєстрації доменних імен в домені com.ua).

Судова практика зарубіжних країн не визнає доменні імена товарними знаками, та вважає, що захоплення доменного імені, яке має схожість із товарним знаком, є порушенням прав володільця товарного знаку. Так, наприклад, в апеляційному суді Великої Британії було розглянуто справу British Telecommunications plc. та ін. vs One In A Million Ltd. та ін. у зв'язку з тим, що One In A Million Ltd. зареєструвала велику кількість відомих товарних знаків у якості доменних імен, наприклад, marksandspencer.com, marksandspencer.co.uk, britishtelecom.co.uk, britishtelecom.net тощо. Суд визнав такі дії порушенням прав на товарні знаки [2].

При співвідношенні прав на доменне ім'я і прав на товарний знак і інші позначення необхідно досліджувати у кожному конкретному випадку, чи можливе використання спірного доменного імені без порушення прав на засоби індивідуалізації, і яким буде використання доменного імені, якщо воно збережеться за відповідачем — власником доменного імені. Це дозволить вжити справедливих заходів по припиненню і запобіганню порушенням надалі, не порушуючи прав власності власника доменного імені на доменне ім'я [4].

Список використаної літератури:

1. Доменное имя как объект интеллектуальной собственности [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.styler.ru/styler/domain-intellectual-property/>
2. Рузакова О.А. Право интеллектуальной собственности [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uristinfo.net/avtorskoe-pravo/53-0a-ruzakova-pravo-intellektualnoj-sobstvennosti/1022-tema-6-prava-na-netraditsionnye-obekty-intellektualnoj-sobstvennosti.html?start=3>
3. Жуванов Д., Стогній Є. Проблема доменних імен в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.romanenko.biz/ua/library/article_domains_in_ua.html
4. Колосов В. Природа прав на доменное имя [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kolosov.info/kommentarii/priroda-prav-na-domennoe-imya>